

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Одговори на примједбе, коментаре и приједлоге достављене у оквиру јавне расправе о нацрту Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци

Бања Лука, мај 2023. године

УВОД

Дана 21.03.2023. године Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) је писаним путем обавијестила банке са сједиштем у Републици Српској, да је објављен нацрт Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци (у даљем тексту: Одлука) на интернет страници Агенције (www.abrs.ba) у одјелу Прописи у припреми.

Мишљења, приједлози и примједбе на предложени нацрт могли су се доставити до 28.03.2023. године на *e-mail* адресу regulativa@abrs.ba.

У току јавне расправе запримили смо питања од стране банака, те смо сваком питању приступили смо са дужном пажњом, те смо, након разматрања и усаглашавања, дали додатна појашњења кроз одговоре на питања или извршили корекције гдје је то сматрано потребним.

1. Приједлог одредбе упућен у јавну расправу

Члан 1.

У Одлуци о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ број 62/21 и 26/22) иза члана 22. додаје се нови члан 22а. који гласи:

(1) Банка је дужна да одговарајућим интерним актима посебно уреди процес доношења, односно измјена њених аката којима се уређују накнаде које наплаћује за пружање услуга плаћања (у даљем тексту: тарифа), а нарочито слиједиће:

- 1) процес доношења одлуке о измјени тарифе, као и сва питања која банка узима у обзир прије доношења одлуке о измјени тарифе;
- 2) механизам формирања цијена за пружање услуга садржаних у тарифи;
- 3) начин (методологију) на који се спроводи анализа оправданости планиране измјене тарифе;
- 4) начин на који се провјерава усклађеност намјераване измјене тарифе с релевантним прописима.

(2) Измјеном тарифе из става 1. овог члана, сматра се свака измјена важеће тарифе у складу с којом би банка наплаћивала већу накнаду за пружање услуга плаћања у односу на накнаду коју за те услуге наплаћује у складу с важећом тарифом, односно свако увођење нових накнада у односу на накнаде које су утврђене важећом тарифом.

(3) Под услугама плаћања, у смислу овог члана, подразумјевају се све услуге плаћања у смислу закона којим се уређују те услуге, без обзира на то да ли се те услуге пружају на основу оквирног уговора о услугама плаћања или уговора о једнократној платној трансакцији у смислу тог закона, као и друге услуге које се кориснику услуга плаћања пружају у вези с платним рачуном, односно у оквиру пакета услуга повезаних с тим рачуном (нпр. обавјештења о иницираним или извршеним платним трансакцијама, промјена персонализованих сигурносних елемената платног инструмента, провјера стања на рачунима и сл.).

(4) Банка је дужна да, прије измјене тарифе, у складу са актима из става 1. овог члана, предузме сљедеће радње:

1) да спроведе детаљну анализу планиране измјене тарифе која минимално треба да садржи: упоредни преглед тарифе прије и после намјераване измјене, начин обавјештења корисника услуге плаћања о намјераваној измјени тарифе, процјену оправданости планиране измјене тарифе са прецизираним разлозима за повећања важећих цијена, коришћене механизме формирања увећаних цијена, исказану детаљну структуру трошкова по врстама и промјене тих трошкова због којих банка предлаже измјену тарифе (нпр. промјена трошкова у вези са учешћем у платним системима, односно у вези са учешћем у картичним системима плаћања у смислу закона којим се уређују међубанкарске накнаде и посебна правила пословања код платних трансакција на основу платних картица), као и процјену утицаја измјена тарифе на профитабилност банке;

2) да обезбиједи у писаној форми образложено мишљење контролне функције праћења усклађености пословања о усклађености те измјене са релевантним прописима и интерним актима банке.

(5) Прије доношења одлуке о измјени тарифе, банка је дужна узети у обзир резултате анализе, као и мишљење контролне функције праћења усклађености пословања из става 4. овог члана.

(6) Банка је дужна да обавијести Агенцију о измјени тарифе најкасније 45 дана прије планираног усвајања те измјене и да јој уз то обавјештење достави анализу и податке, као и мишљење контролне функције праћења усклађености пословања из става 4. овог члана (у даљем тексту: документација).

(7) Рок из става 6. овог члана рачуна се од достављања уредне документације.

(8) Ако је по обавјештењу из става 6. овог члана затражила допуну документације, Агенција може одредити одговарајући рок прије чијег истека банка не може доставити допуњену документацију.

(9) Рок из става 8. овог члана не може бити дужи од шест мјесеци.“.

1.1. Коментари и упити у јавној расправи

1.1.1. Питање/коментар/сугестија

Достављена је сугестија да рокови из Одлуке нису јасно дефинисани по питању укупног временског оквира у ком банке могу да донесу и проведу одлуку о промјени тарифе.

Достављен је приједлог да се размотри скраћење рокова прописаних у новом члану 22а. ст. 6-9. Одлуке о систему управљања у банци, уобзирјујући додатни захтјев из члана 143. став 3. Закона о банкама Републике Српске.

Поред наведеног, достављен је приједлог да се размотри да се дио реченице у ставу 8. који гласи „рок прије чијег истека банка не може доставити допуњену документацију“ измијени на начин да гласи: „рок за достављање допуњене документације“.

1.1.2. Одговор

Чланом 1. Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ број 35/23) прописано је да се у Одлуци о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ бр. 62/21 и 26/22) иза члана 22. додаје нови члан 22а. Ставом 6. овог члана прописано је да је банка дужна да обавијести Агенцију о измјени тарифе најкасније 45 дана прије планираног усвајања те измјене и да јој уз то обавјештење достави уредну документацију како је прописано у Одлуци, те је ставом 7. истог члана прописано да се рок из става 6. овог члана рачуна од достављања уредне документације.

Исто значи да Агенција у року од 45 дана од пријема обавјештења констатује да ли је заprimљена документација уредна, те ће се **иста сматрати уредном уколико Агенција у року од 45 дана не затражи допуну документације. Уколико Агенција затражи допуну документације у року од 45 дана од пријема обавјештења, сматраће се да достављена документација није уредна и иницијални рок** (за доставу обавјештења у којем је банка дужна да обавијести Агенцију о измјени тарифе најкасније 45 дана прије планираног усвајања те измјене) **престаје да тече**, односно, сматраће се да исти није ни отпочео будући да достављена документација није уредна.

Даље, ставом 8. овог члана прописано је да ако је по обавјештењу из става 6. овог члана затражила допуну документације, Агенција може одредити одговарајући рок прије чијег истека банка не може доставити допуњену документацију. Ставом 9. овог члана је прописано да овај рок не може бити дужи од 6 мјесеци.

Исто значи да, уколико је Агенција затражила допуну документације, Агенција кроз захтјев одређује одговарајући **рок прије чијег истека банка не може доставити допуњену документацију**, а који не може бити дужи од 6 мјесеци од датума када Агенција упуту захтјев за допуну документације. Након истека тог рока, банка доставља допуну документације у складу са захтјевом Агенције, када се поново покреће и почиње тећи рок у којем Агенција у року од 45 дана од пријема обавјештења констатује да ли је заprimљена документација уредна, те ће се **иста сматрати уредном уколико Агенција у року од 45 дана од дана пријема допуњене документације не затражи допуну документације** (уколико се установи да поново достављена документација није уредна).

Уобзирјујући и додатни захтјев из члана 143. став 3. Закона о банкама Републике Српске, банка је дужна да благовремено планира усвајање измјене тарифа и осигура поступање у складу са временским оквиром прописаним Законом и подзаконским актима Агенције.

1.1.3. Питање/коментар/сугестија

Достављен је коментар да терминологија у случају дефинисања услуге плаћања није уједначена са терминологијом у другим прописима, што може узроковати проблем неуједначеног тумачења Приједлога Одлуке те да код дефинисања услуге плаћања, Одлука упућује на „закон којим се уређују те услуге“ гдје је нејасно на који се закон мисли (Закон о унутрашњем платном промету, Закон о платним трансакцијама, Закон о девизном пословњу), да ли се ово односи на услуге плаћања које обављају само физичка или и клијенти правна лица, односно услуге плаћања у унутрашњем или и ино платном промету.

1.1.4. Одговор

Чланом 1. Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ број 35/23) прописано је да се у Одлуци о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ бр. 62/21 и 26/22) иза члана 22. додаје нови члан 22а.

Став 3. овог члана (између осталог) у коначности гласи **„под услугама плаћања, у смислу овог члана, подразумевају се све услуге плаћања у смислу закона којима се уређују те услуге, без обзира на то да ли се те услуге пружају на основу оквирног уговора о услугама плаћања или уговора о једнократној платној трансакцији у смислу тих закона...“** да би се недвосмислено указало на то да услуге плаћања обухватају све облике услуга (за које банка наплаћује накнаде за пружање тих услуга) које проистичу из законског и поздаконског оквира који је на снази у Републици Српској, којим се уређује обављање унутрашњег и ино платног промета, готовинског и безготовинског, за пословне субјекте и физичка лица, резиденте и нерезиденте.

1.1.5. Питање/коментар/сугестија

Достављено је питање о томе да ли је предвиђена анализа потребна за сваки тарифни став, или је ту анализу довољно обезбиједити за укупност измјена тарифе, односно, да ли анализа измјене тарифе у свим својим елементима, се треба односити на сваку ставку појединачно или на укупну измјену тарифе.

1.1.6. Одговор

Чланом 1. Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ број 35/23) прописано је да се у Одлуци о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ бр. 62/21 и 26/22) иза члана 22. додаје нови члан 22а.

Ставом 4. овог члана прописано је „банка је дужна да, **прије измјене тарифе**, у складу са актима из става 1. овог члана, предузме следеће радње:

- 1) да спроведе детаљну **анализу планиране измјене тарифе** која минимално треба да садржи: упоредни преглед тарифе прије и послје намјераване измјене, начин обавјештења корисника услуге плаћања о намјераваној измјени тарифе, процјену оправданости планиране измјене тарифе са прецизираним разлозима за повећања важећих цијена, коришћене механизме формирања увећаних цијена, исказану детаљну структуру трошкова по врстама и промјене тих трошкова због којих банка предлаже измјену тарифе (нпр. промјена трошкова у вези са учешћем у платним системима, односно у вези са учешћем у картичним системима плаћања у смислу закона којим се уређују међубанкарске накнаде и посебна правила пословања код платних трансакција на основу платних картица), као и процјену утицаја измјена тарифе на профитабилност банке;“

Из наведеног је недвосмислено прописано да **свака планирана измјена појединачне тарифе (појединачног тарифног става)** захтјева да банка спроведе и документује детаљну анализу, која минимално мора да садржи елементе који су прописани Одлуком, **за ту конкретну појединачну измјену тарифе (појединачног тарифног става)**. Уколико банка истовремено планира измјену већег броја појединачних тарифа (појединачних тарифних ставова), банка може документовати спровођење детаљне анализе за сваку појединачну тарифу кроз један документ, осигуравајући при томе да свака планирана измјена појединачне тарифе буде адекватно, цјеловито и засебно идентификована и обухваћена кроз тај документ.

1.1.7. Питање/коментар/сугестија

Да ли се приликом измјене тарифе која је дефинисана чланом 1. наведене Одлуке о измјенама, подразумијева да банка у случају смањења тарифа пролази кроз исту процедуру као и код повећања тарифа (доношење одлука, анализа, механизам формирања цијена, методологија спровођења анализе оправданости, провјера усклађености и сл)? Такође, да ли се измјена ограничава само за накнаде за пружање услуга плаћања?

1.1.8. Одговор

Чланом 1. Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ број 35/23) прописано је да се у Одлуци о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ бр. 62/21 и 26/22) иза члана 22. додаје нови члан 22а.

Ставом 2. овог члана прописано је **„измјеном тарифе из става 1. овог члана, сматра се свака измјена важеће тарифе у складу с којом би банка наплаћивала већу накнаду за пружање услуга плаћања у односу на накнаду коју за те услуге наплаћује у складу с важећом тарифом, односно свако увођење нових накнада у односу на накнаде које су утврђене важећом тарифом.“** чиме је недвосмислено прописано на шта се односи термин измјене тарифе.

1.1.9. Питање/коментар/сугестија

Чланом 22а. став (4) тачка 2) предвиђа се обавеза обезбјеђивања мишљења контролне функције усклађености пословања без да се дефинише минимална садржина наведеног мишљења, а како је предметном Одлуком прописана могућност Агенције за постављањем захтјева за допуном документације, прописивање минималне садржине и за мишљење о усклађености би смањило евентуалне захтјеве за допуном који би се односили на мишљење о усклађености.

Да ли се контролној функцији праћења усклађености пословања оставља могућност да слободно конципира садржину мишљења о усклађености измјене тарифе које ће се у складу са предложеним чланом 22а. став (6) достављати Агенцији?

1.1.10. Одговор

Чланом 1. Одлуке о измјени и допуни одлуке о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ број 35/23) прописано је да се у Одлуци о систему управљања у банци („Службени гласник Републике Српске“ бр. 62/21 и 26/22) иза члана 22. додаје нови члан 22а.

Ставом 4. овог члана прописано је **„банка је дужна да, прије измјене тарифе, у складу са актима из става 1. овог члана, предузме следеће радње:**

- 2) да обезбиједи у писаној форми образложено мишљење контролне функције праћења усклађености пословања о усклађености те измјене са релевантним прописима и интерним актима банке.“

Одлуком није прописана минимална садржина мишљења контролне функције праћења усклађености пословања. У складу са прописаним пословима и дјелокругом рада контролне функције праћења усклађености пословања, ова контролна функција је дужна да изрази у писаној форми мишљење да ли је банка осигурала услађеност измјене тарифе са стратегијама, политикама као и другим актима којима се уређује пословање банке, те релевантним законима, прописима Агенције и другим прописима и стандардима опрезног банкарског пословања. Мишљење функције праћења усклађености пословања треба да на довољно детаљан и адекватан начин образложи основ за изражено мишљење, на основу спроведене процјене ризика усклађености. Мишљење функције праћења усклађености пословања треба бити потписано од стране руководиоца те контролне функције.